

بازار سرمایه، این روزها

خصوصی سازی شترمرغی

گفت‌وگویی اختصاصی ماهنامه «اقتصاد ایران» با آقای حسین خرازی، مدیر عامل کارگزاری بانک کشاورزی

سئوال: آقای خرازی! به نظر شما این روزها بازار دارای چه وضعیتی است؟

این روزها فصل برگزاری مجامع به پایان رسیده و هنوز اطلاعات شش ماهه شرکت‌ها منتشر نشده است. سال مالی شرکت‌های سرمایه‌گذاری هم در پایان آذر ماه است. لذا بازار در بی‌اطلاعی به سر می‌برد. از سوی دیگر اطلاعات سه ماهه، تأثیر خود را بر بازار گذاشته و سودهای مورد انتظار هم در مجامع شرکت‌ها تقسیم شده است. بنابراین، بازار با کاهش حجم معاملات روبه‌رو است. از طرفی اجرای طرح تحول اقتصادی از سوی دولت، باعث شده سرمایه‌گذاران منتظر بمانند تا

مواجه شود. به علاوه، امسال بانک‌ها نتوانستند تسهیلات کافی را در اختیار صنایع و تولیدکنندگان قرار دهند. از همین رو صنایع حاضر در بورس با مشکل کمبود نقدینگی مواجه شده است.

سئوال: فولاد مبارکه اصفهان یکی از سهام خوب بازار به شمار می‌رود، اما طی دو ماه اخیر با صف فروش طولانی مواجه شده و اقبال خود را از دست داده است. چه دلیلی برای این برگشت وجود دارد؟

فولاد مبارکه اصفهان طی یک ماه و نیم، سود حدوداً ۱۰ درصدی را نصیب سهام‌داران خود کرد. این طبیعی است که چنانچه پس از این میزان بازدهی، تحولی رخ ندهد قیمت سهم کاهش یابد. از سوی دیگر به دلیل پایان یافتن بازی‌های المپیک، تقاضا برای محصول فولاد کاهش یافت. همچنین کاهش قیمت انرژی و افت جهانی قیمت فولاد، به کاهش قیمت آن کمک کرد. به علاوه بحث یارانه‌های انرژی نیز در ذهن سرمایه‌گذاران اثر گذاشته است. علت اصلی، شکل‌گیری صف فروش و دنباله‌روی بازار از آن صف است، به طوری که اگر بخشی از این سهم خریداری شود یا حتی درصدی از آن به فروش برسد، کل

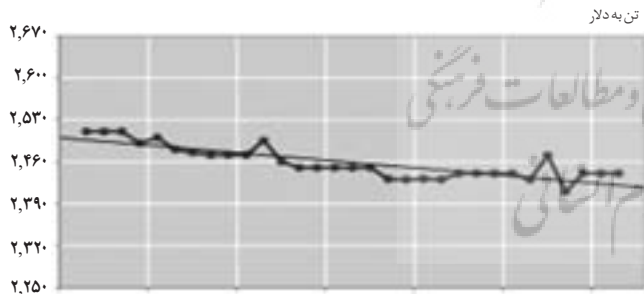
اثرات این تحول بر آینده صنایع و سود و زیان شرکت‌های بورسی آشکار شود. ضمن این که معمولاً نزدیک شدن به پایان عمر هر دولتی، با ایجاد رکود در بازار سرمایه همراه است. عرضه‌های اولیه سهام شرکت‌های مشمول اصل ۴۴ نیز باعث خروج نقدینگی از بازار شده است. چراکه معمولاً معاملات روزانه در بورس، به دست به دست شدن نقدینگی می‌انجامد و لزوماً به معنای خروج نقدینگی از بازار سهام نیست، اما عرضه سهام شرکت‌های مشمول اصل ۴۴، با جذب نقدینگی موجود در بورس و واریز آن به خزانه دولت، موجب شده تا بازار سهام، با کمبود نقدینگی و رکود

سقوط بهای فلزات

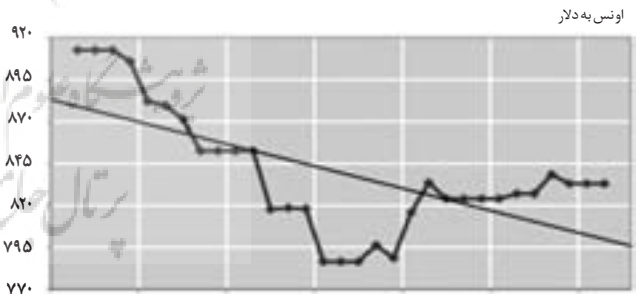
روند روبه کاهش بهای طلا، نقره و فلزات صنعتی

در ماه اوت امسال، به دلیل بهبود مجدد ارزش سهام، بهای طلا بیشترین کاهش ماهانه را از آوریل سال ۲۰۰۴ میلادی تجربه کرد و بهای این فلز گرانبها به علت افزایش ارزش دلار در برابر یورو و کاهش کشتش تقاضا برای این فلز سقوط کرد. بنابراین، بهای طلا در بازار نیویورک از رکورد بی‌سابقه ۱,۰۳۳/۹ دلار در هر اونس خود، ۱۹ درصد تنزل یافت. یکی دیگر از دلایل سقوط بهای طلا، پایان دادن فدرال رزرو به کاهش پیاپی هزینه‌های وام‌خواهی است. بدین ترتیب بهای طلا در ۳۰ اوت با ۰/۲ درصد کاهش، ۸۳۵/۲ دلار در هر اونس دادوستد شد. از سوی دیگر، بهای نقره نیز ۲۲ درصد کاهش یافت که بیشترین میزان کاهش ارزش ماهانه فلز نقره از آوریل سال ۲۰۰۴ میلادی تاکنون، به شمار می‌رود.

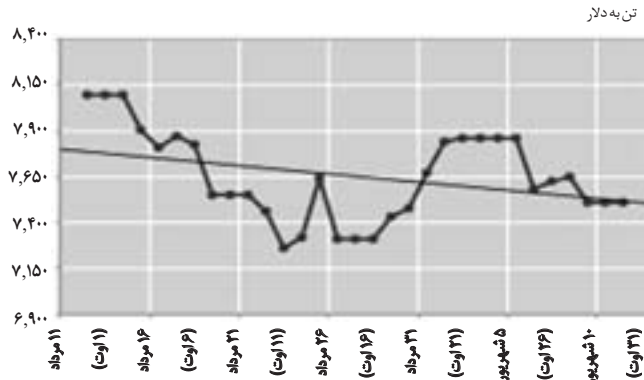
قیمت جهانی آلومینیوم

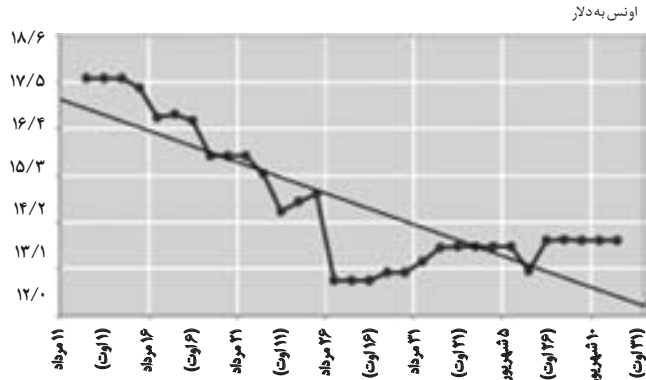
قیمت جهانی طلا

قیمت جهانی مس

قیمت جهانی نقره

صف فروش از بین خواهد رفت.

تعمیرات: فکر نمی‌کنید فروش این سهام توسط صادرکنندگانی که سهام فولاد مبارکه را به عنوان جوایز خود دریافت کردند، دلیل شکل‌گیری این صف باشد؟ صادرکنندگان پیش از این سهام خود را به فروش رسانده بودند. به علاوه رییس سازمان بورس هم تأکید کرد که این سهام از ارزش بالایی برخوردار است و از صادرکنندگان خواست تا سهام خود را نفروشند. بنابراین دلیل اصلی این مشکل دنباله‌روی بازار است.

تعمیرات: آیا خصوصی سازی شرکت‌های دولتی به شیوه فعلی را موفق ارزیابی می‌کنید؟ مالکیت دولت بر بنگاه‌های بزرگ، کوچک و متوسط، منفعت‌ها و در عین حال ضررهایی داشت. در شیوه فعلی که مالکیت، نه خصوصی است و نه دولتی، بلکه یک چیزی است بین این دو که مشکلات مالکیت دولتی و بخش خصوصی را دارد ولی منافع دولتی را ندارد - یعنی مالکیت، با توجه به سهام عدالت تعیین می‌شود و این که دستگاه‌های وابسته به دولت و بخش عمومی خریدار سهام هستند - این

امر منجر به آن شده که خصوصی سازی در کشور، یک چیزی مانند شتر مرغ شده است. نه با رمی برد نه تخم می‌گذارد.

تعمیرات: به نظر شما، برای توسعه بازار چه اقداماتی می‌توان انجام داد؟

از سال ۷۳ که بورس، رونق دوباره یافت و سامانه معاملات الکترونیکی خریداری شد - یعنی ۱۳ سال پیش - دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌های متعدد با توجه به مقتضیات زمانی و با توجه به درک ناظران و مدیران وقت بورس، صادر شده است. همه این رویه‌ها و دستورالعمل‌ها باید بازنگری شود. وجود سامانه معاملات الکترونیکی، به نحوی که سفارش‌ها از معامله‌گران با سرعت بالا دریافت و کاملاً مکانیزه انجام و تسویه و تهاتر شود و همچنین وجود چرخه اطلاع‌رسانی شرکت‌ها و اطلاعات بازار که کاملاً مکانیزه عمل کند، از الزامات درونی توسعه بورس است. از الزامات بیرونی آن هم، آزادسازی اقتصاد و رقابتی شدن فضای کسب و کار در کشور است.

تعمیرات: کارگزاران بورس اوراق بهادار با چه

مشکلاتی مواجه هستند و مهمترین انتظار آنان از بورس چیست؟

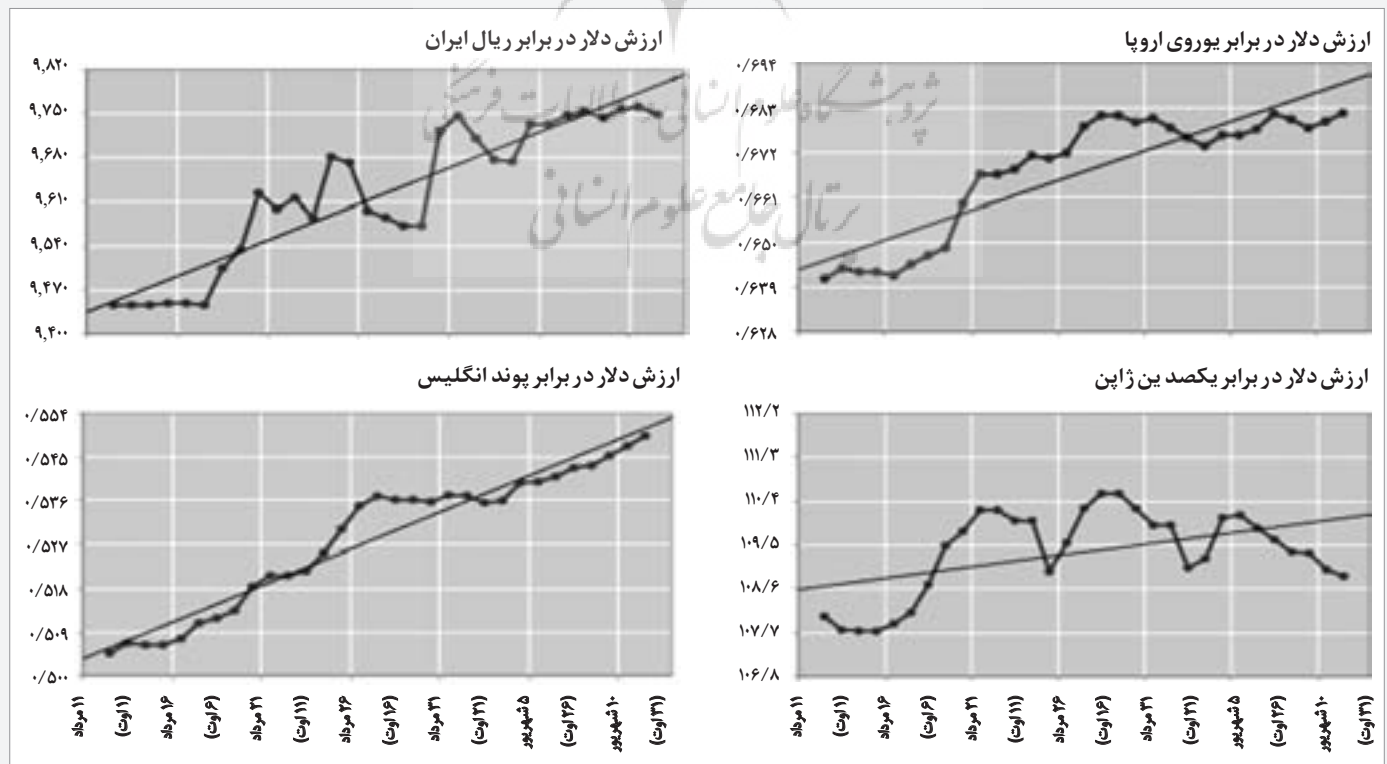
در سال‌های گذشته، درآمد کارگزاران به دلیل پایین آمدن شدید حجم معاملات و نرخ‌های تعرفه و بالا رفتن شدید هزینه‌ها، به شدت کم شده است. وجود رانت‌های نهفته در صنعت کارگزاری باعث شده است که از نظر تعداد، کارگزاران زیادی داشته باشیم ولی از نظر کیفیت، به جرأت می‌توان گفت، ۲۰ یا ۳۰ شرکت کارگزاری بیشتر نیستند که به توسعه و تحول می‌اندیشند و در این خصوص سرمایه‌گذاری می‌کنند. نبود سامانه‌های جامع کارگزاری و ضعف سامانه معاملات فعلی و دستورالعمل‌های عهد قجری، باعث فشار بیش از حد به کارگزارانی است که اهل توسعه و تحول اند، ولی کارگزاران کوچک و خانوادگی، از این فشارها و مشکلات مستثنی هستند. باید کلیت بازار به گونه‌ای باشد که فضای صنعت کارگزاری، کاملاً رقابتی بوده و تنها آنانی که برای توسعه و تحول سرمایه‌گذاری کرده و می‌کنند باقی بمانند.

تعمیرات: متشکریم. ■

بهبود اوضاع اسکناس پشت‌سبز

بالاترین رشد دلار از زمان خلق یورو

به دلیل ادامه روند کاهشی بهای نفت خام، دلار آمریکا بالاترین نرخ رشد را در برابر یورو، از زمان خلق این پول اروپایی به ثبت رساند. همچنین، طی ماه اوت، دلار آمریکا در برابر تمام ارزهای عمده جهان تقویت شد. ارزش دلار آمریکا برای پنجمین ماه متوالی در سال جاری، در مقابل ین ژاپن بالا رفت. در ماه مورد بررسی، پوند انگلیس بیشترین میزان کاهش در برابر دلار آمریکا را از سال ۱۹۹۲ تاکنون تجربه کرده است. ارزش هر دلار ایالات متحد با ۶/۳ درصد افزایش نسبت به ۳۱ ژوئیه سال جاری میلادی، به ۱/۴۶۷۳ یورو در روز ۲۹ اوت رسید. گفتنی است، دلار آمریکا در روز ۲۶ اوت نرخ ۱/۴۵۷۰ یورویی را شاهد بود که بالاترین سطح ارزش دلار از چهاردهم فوریه سال جاری به شمار می‌رود. شایان ذکر است، دلار آمریکا در مقابل ارزهای ۶ شریک اصلی تجاری ایالات متحد، به طور متوسط در ماه اوت ۵/۳ درصد تقویت شده است. ولی اتهامات اقتصاد آمریکا، ارزش دلار را در معرض تهدید قرار داده است.

منبع: واحد اطلاعا- و اخبار ماهنامه «اقتصاد ایران» از بازارهای ایران و جهان.